

ת"פ 27798/01/13 - מדינת ישראל נגד מאגד דיאב, ריאד דיאב

בית המשפט המחוזי בירושלים

לפני כב' השופט י' נועם

ת"פ 27798-01-13 מדינת ישראל ואח' נ' דיאב ואח'

המאשימה

מדינת ישראל
ע"י פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

הנאשמים

1. מאגד דיאב
ע"י ב"כ עו"ד וסים דראושה
2. ריאד דיאב
ע"י ב"כ עו"ד אחמד עואודה

גזר-דין

1. הנאשמים, שניהם אחים, הורשעו על-פי הודאתם בעבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות - לפי סעיף 334 בשילוב סעיף 335(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. הודאתם ניתנה בגדרו של הסדר טיעון, אליו הגיעו עם המאשימה בשלב מתקדם של שמיעת הראיות - לקראת סיום פרשת התביעה. במסגרת ההסדר הוגש כתב-אישום מתוקן, אשר בעובדותיו הודו הנאשמים כאמור. בגדרו של הסדר הטיעון הוסכם, כי המאשימה תעתור למאסר של שישה חודשים לריצוי בעבודות שירות, וכי הנאשמים יהיו חופשיים בטיעוניהם לעונש. עוד הוסכם, כי יוטל על הנאשמים מאסר על-תנאי, וכן פיצוי למתלונן בהתאם לשיקול דעת בית-המשפט. בנוסף נקבע בהסדר הטיעון, כי בתיאור האירועים בפרשת גזר-הדין, לא יחרגו הצדדים מעובדות כתב-האישום המתוקן, לא יסתרו אותו ולא יוסיפו עליהן; ואולם, נאשם 1 יוכל להציג תעודה רפואית בדבר פציעתו במהלך האירוע.

2. להלן עובדות כתב-האישום המתוקן, העומדות ביסוד ההודאה וההרשעה: ביום 1.7.09 בשעות אחר-הצהריים נתגלע סכסוך בין משפחת הנאשמים לבין משפחת מחיסן, על-רקע שליטה בחלקת מקרקעין הסמוכה לביתם של הנאשמים (להלן - הבית). בשל אותו סכסוך, התאספו בסמוך לבית הנאשמים ובני משפחתם, בני משפחת מחיסן ואנשים נוספים שזהותם אינה ידועה. בין הצדדים התפתחה קטטה, שבמהלכה תקפו הנאשמים בצוותא את נאסר מחיסן. נאשם 1 היכה את נאסר בחלקי גופו השונים, באמצעות מוט ברזל, ונאשם 2 היכה את נאסר באוזנו השמאלית באמצעות קרש עץ. כתוצאה מהתקיפה האמורה, נגרמו לנאסר חבלות קהות ו"שפשופים" בראשו, וכן פגיעה בראות עם יציאת אוויר

לחלל בית החזה, דבר שהצריך הכנסת נקז לחזה. בעקבות הפגיעות האמורות, אושפז נאסר בבית-חולים למשך מספר ימים.

3. נאשם 1 הנו יליד 1983, נשוי ואב לשלושה. בנו בן החמש לקה בסרטן, והנאשם ורעייתו עסוקים בליווי לטיפולים ולמעקב רפואי. נאשם 1 עובד כיום בעבודות ניקיון בסניף של רשת מזון בירושלים. לחובתו הרשעה מיום 17.5.15 בעבירות גניבת רכב, חבלה במזיד ברכב, גניבה מרכב ונהיגת רכב ללא רישיון, שבגין הוטל עליו מאסר בפועל לתקופה של שמונה חודשים, לצד מאסר על-תנאי. מתסקיר שירות המבחן עולה, כי מדובר באדם אשר נשר בגיל צעיר ממערכת הלימודים, והוא נושא עמו תחושות של זרות, דחייה וקיפוח; אשר להתרשמות שירות המבחן השפיעו על מהלך התפתחותו התקינה ועל דימויו העצמי. כן התרשם שירות המבחן, כי במצבים שבהם חש נאשם 1 לחץ, פגיעה וחוסר אונים, הוא מתקשה להפעיל שיקול-דעת מעמיק ונוטה להגיב באופן פזיז ואימפולסיבי, כפי שאירע באירוע הנדון. עוד התרשם שירות המבחן, כי לצד האחריות שנטל נאשם 1 למעשיו, הוא נוטה לצמצם ולמזער את מעורבותו, תוך השלכת הסיבות להתנהגותו על גורמים חיצוניים. נתונים אלו מהווים, להערכת שירות המבחן, גורמי סיכון להישנות ביצוע עבירות בעתיד. לצד האמור, ציין שירות המבחן, כי נאשם 1 פועל תוך אחריות ומעורבות במשפחתו ולפרנסתה, נוטל אחריות על מעשיו ומביע מוטיבציה לניהול אורח חיים תקין. בכך ראה שירות המבחן גורמי סיכוי למניעת הישנות עבריינית בעתיד. לאור האמור, ולנוכח העובדה שנאשם 1 מפרנס יחיד במשפחתו, הנדרשת להתמודדות עם מחלת בנו, המליץ שירות המבחן להסתפק בענישה מוחשית בדרך של שירות לתועלת הציבור בהיקף נרחב של 250 שעות. בהסכמת הצדדים, הוגשה בהסכמה תעודה רפואית בעניינו של נאשם 1, אשר נבדק בבית-החולים אל-מקאסד ביום האירוע. בתעודה הרפואית צוין בעניין התלונות והממצאים: "כאב ראש, כאב בגב ובכתף השמאלית וכאב בפנים; עקב מספר מכות. איבד הכרה והקיא". בדבריו האחרונים לעניין העונש, ציין נאשם 1, כי יתקשה לבצע עבודות שירות, שכן עליו להסיע את בנו לטיפולים בבית-חולים. בתסקיר משלים שהוגש ביום 29.11.15, שב שירות המבחן והמליץ על הטלת שירות לתועלת הציבור, מתוך חשש שמאסר בעבודות שירות עלול לפגוע בפרנסת משפחתו של נאשם 1, כמו-גם באפשרות של הנאשם 1 להתחלק בנטל יחד עם אשתו, בכל הנוגע להסעת בנם לטיפולים ולמעקב רפואי.

4. נאשם 2 הנו יליד 1982, נשוי ואב לשלושה. אין לחובתו הרשעות קודמות ומדובר במעידתו הראשונה בחייו. מתסקיר שירות המבחן עולה, כי נאשם 2 נשר מלימודיו בגיל 12 ובמהלך השנים התקשה להשתלב בתעסוקה יציבה וקבועה. גם בעניינו, כמו בעניינו של אחיו, התרשם שירות המבחן, כי במצבים שבהם חש נאשם 2 לחץ, חרדה, וחוסר אונים, הוא מתקשה להפעיל שיקול-דעת מעמיק ועלול להגיב באופן אימפולסיבי, כפי שאירע באירוע הנדון. כן העריך שירות המבחן, כי למרות ההודאה והחרטה שהביע נאשם 2, הוא מתקשה לקבל אחריות מלאה על מעשיו, עת צמצם

את חלקו באירוע. בנתונים האמורים, על-רקע מהות העבירה ונסיבות ביצועה, ראה שירות המבחן גורמי סיכון להישנות עבירה דומה בעתיד. מנגד, במסגרת גורמי הסיכוי למניעת הישנות העבירה בעתיד, מנה שירות המבחן את תפקודו התקין של נאשם 2 בדרך-כלל; היעדר עבר פלילי; והבעת מוטיבציה לניהול אורח-חיים נורמטיבי. על-רקע האמור, ולאור חלופ הזמן מעת ביצוע העבירה, המליץ שירות המבחן על ענישה מוחשית בדרך של שירות לתועלת הציבור בהיקף של 250 שעות, כפי שהמליץ בעניינו של אחיו, נאשם 1. בדבריו האחרונים לעניין העונש, הביע נאשם 2 חרטה על מעשיו, וטען כי הטלת מאסר בעבודות שירות עלולה לפגוע בתעסוקתו ובפרנסת משפחתו.

5. במסגרת פרשת הראיות לעניין העונש, העידו מטעם שני הנאשמים שני עדים. העד הראשון, מוכתר שכונת עיסוויה, מר דרוויש דרוויש, העיד כי נטל חלק בהליך של סולחה בין שתי המשפחות; כי במסגרת אותה סולחה קיבל מאביהם של הנאשמים 15,000 ₪ והעבירו לאביו של המתלונן; כי אינו יודע אם אביו של המתלונן העביר את הסכום האמור לידי המתלונן עצמו; וכי לאחר זמן-מה, הופתע לשמוע שאביו של המתלונן דחה את הסולחה, אך מסרב להחזיר את הסכום ששולם. כמו-כן ציין העד, כי שני הנאשמים תיפקדו במהלך כל השנים בדרך תקינה וחיובית. העד השני, מר דהוד דרבאס, אף הוא מנכבדי שכונת עיסוויה, אישר בעדותו את הפרטים שנמסרו על-ידי העד הראשון.

6. ב"כ המאשימה עמדה על חומרת העבירה ונסיבות ביצועה, בפרט כאשר הפגיעה במתלונן נעשתה באמצעות מוט ברזל - על-ידי נאשם 1, ובאמצעות קרש עץ - על-ידי נאשם 2. היא ביקשה מבית-המשפט להטיל על הנאשמים עונש של שישה חודשי מאסר בעבודות שירות, על-פי טווח הענישה המרבי שהוסכם שתעתור לו במסגרת הסדר הטיעון. היא ציינה, כי ברגיל עותרת המאשימה, בגין עבירות דומות, לקביעת מתחם ענישה הולם הנע בין שנתיים לבין ארבע שנות מאסר בפועל. עם זאת הבהירה, כי המאשימה החליטה במקרה זה להסתפק בטווח הענישה שצוין בהסדר הטיעון, לאור "כשלים ראייתיים משמעותיים [שנתגלו] במהלך ניהול ההליך", ולאור חלופ כשש שנים מעת ביצוע העבירה. בנוסף, עתרה למאסר על-תנאי ולפיצוי משמעותי למתלונן.

7. ב"כ נאשם 2 (אשר השמיע טיעונו לפני ב"כ נאשם 1) טען, כי אין מדובר באירוע שבו ביקשו הנאשמים להכות את המתלונן ואחרים, אלא בקטטה הדדית, רבת משתתפים, שבגדרה כשלו הנאשמים בתקיפת המתלונן. לדבריו, גם אם בדרך-כלל מתחם הענישה מתחיל בעבודות שירות, הרי שבעניינו של נאשם 2 יש להימנע מהטלת עונש זה, לנוכח מספר טעמים: הראשון, חלופ הזמן של כשלוש שנים וחצי מאז האירוע ועד להגשת כתב-האישום, וכשנתיים וחצי נוספות מעת הגשת כתב-האישום ועד להסדר הטיעון; השני, הודאתו של נאשם 2, החרטה שהביע על מעשיו ונסיבותיו האישיות; השלישי, העובדה שהעימות הפיזי פרץ ליד חצר ביתם של הנאשמים, אשר חששו לשלום בני משפחתם; הרביעי, העובדה

שנאשם 2 המשיך בתפקוד נורמטיבי מאז האירוע, ולא מעד בביצוע עבירה נוספת; החמישי, נכונותם של שני הנאשמים לסיים את הסכסוך בהליך של סולחה, שסוכלה, לטענתם, על-ידי משפחת המתלונן; והשישי, המלצת שירות המבחן להסתפק בשירות לתועלת הציבור.

8. ב"כ נאשם 1 ביקש לאמץ את טיעוניו של נאשם 2, גם בעניינו של מרשו, שהנו כאמור אחיו. בנוסף, ביקש ב"כ נאשם 1 מבית-המשפט להתחשב בכך שנאשם 1 נפגע בקטטה, כמפורט בתעודה הרפואית, גם אם הפגיעה לא נגרמה על-ידי המתלונן. כן ציין הסנגור, כי הרשעתו הקודמת של נאשם 1 היא בעבירת רכוש אשר בוצעה לפני כ-12 שנה. טיעונו המרכזי של הסנגור בעניין העונש המתאים, התמקד במצבו הרפואי של בנו של נאשם 1, בן החמש, שלקה כאמור במחלה קשה ומקבל טיפולים רפואיים. לטענת הסנגור, נשיאת מאסר בעבודות שירות, תפגע ביכולתו של נאשם 1 להמשיך לעבוד בצורה סדירה במרכול, ובמקביל - גם ללוות את בנו לטיפולים רפואיים.

9. מכאן לגזירת הדין ולשיקולי הענישה. ברגיל, אלמלא הסדר הטיעון, היה מקום לקבוע מתחם ענישה הולם, ובהמשך - עונש מתאים בתוך המתחם. מתחם ענישה הולם נקבע בהתאם לעיקרון ההלימה, וביישומו מביא בית-המשפט לעניין שיקוליו את הערך החברתי שנפגע בביצוע העבירה, את מדיניות הענישה הנהוגה, ואת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. בהמשך, על בית-המשפט לגזור את העונש המתאים בתוך מתחם הענישה ההולם, תוך התייחסות לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, זאת אגב אפשרות לסטות מהמתחם בנסיבות חריגות שצוינו בחוק.

ואולם בענייננו, הצדדים הגיעו להסדר טיעון, לפיו המאשימה תעתור למאסר של שישה חודשים בעבודות שירות, והסנגורים יהיו חופשיים בטיעוניהם לעונש. מדובר למעשה בטווח ענישה אשר הוסכם על הצדדים בגדרו של הסדר טיעון. הטעם להסדר היה, כפי שצוין על ידי ב"כ המאשימה, הן קשיים ראייתיים והן חלופה חלופה הרב מעת האירועים. בע"פ 512/13 פלוני נ' מדינת ישראל (4.12.13), נפסק כי אין זהות בין טווח ענישה מוסכם שנקבע בין צדדים במסגרת הסדר טיעון, לבין מתחם ענישה הולם - שמשקף קביעה נורמטיבית של בית-המשפט בדבר האיזון הראוי בין כלל השיקולים הרלבנטיים, על-פי המתכונת הקבועה בתיקון 113 לחוק העונשין. כן נפסק באותו עניין, כי "כאשר נקבע טווח ענישה מוסכם בהסדר טיעון (בה בעת שמתחם הענישה רחב, כמובן, יותר) - עדיין בית-המשפט, אם הוא מקבל את הסדר הטיעון, צריך לפסוק, ככלל, במסגרת טווח הענישה המוסכם (עד גבול קצוותיו), ולא בהטיה כלשהי ל"רצפה" או ל"תקרה" שמעבר לו, המותווים במתחם הענישה" לעיל, בפסקה 19.

העבירה שביצעו הנאשמים חמורה בטבעה, בנסיבותיה ובתוצאותיה. מעשי הנאשמים פגעו בערך המוגן שביסוד

העבירה - שמירה על שלמות הגוף וההגנה על ביטחון האישי של הפרט. הגם שהעבירה בוצעה במהלך קטטה הדדית רבת משתתפים, ולמרות שהעימות היה בסמוך לחצר ביתם של הנאשמים והאחרונים חששו לשלום בני משפחתם, הרי שמעשיהם של הנאשמים חמורים, זאת לנוכח העובדה שכל אחד מהם עשה שימוש כלפי המתלונן ב"נשק קר", נאשם 1 - במוט ברזל, ונאשם 2 - בקרש, ותקף אותו באמצעותו. הנסיבות חמורות גם לנוכח הפגיעות שהוסבו למתלונן, שתוארו לעיל. העונש הראוי וההולם שיש להשית על הנאשמים, בתוך טווח הענישה שהוצג בהסכם הטיעון, הנו מאסר בפועל, לריצוי בעבודות שירות. עם זאת, לעניין משך המאסר, יש להתחשב - בהודאת הנאשמים, בנסיבותיהם האישיות שתוארו בתסקירי שירות המבחן ובטיעוני הסנגורים, בחרטה שהביעו על מעשיהם ובחלוף הזמן הניכר - כשש שנים - מעת האירוע. לחובת נאשם 1 יש לשקוף את עברו הפלילי, אך מנגד, יש להתחשב הן בעובדה שנפגע במהלך האירוע, והן ובעיקר בעובדה שעונש מכביד עלול לפגוע בבנו בן החמש, הזקוק לליווי ותמיכה בתקופת החלמתו ממחלתו הקשה. על-כן, אסתפק בהטלת מאסר בעבודות שירות לתקופה קצרה יחסית, של חודש ימים בלבד, לגבי נאשם 1; ומכוח עיקרון אחדות הענישה, יוטל על נאשם 2 רכיב עונשי זהה.

10. על יסוד האמור לעיל, ובהתחשב במכלול טיעוני הצדדים לחומרה ולקולא, אני דן את כל אחד מהנאשמים כדלהלן:

א. לשלושים ימי מאסר בפועל, לריצוי בעבודות שירות.

ב. לשלושה חודשי מאסר על תנאי, שלא יעבור בתוך שלוש שנים מהיום, עבירת אלימות כלפי אדם שתסב חבלה של ממש.

ג. לפיצוי המתלונן, על-ידי כל אחד מהנאשמים, בסכום של 5,000 ₪.

הפיצוי למתלונן ישולם עד ליום 1.3.16.

נאשם 1 ירצה את עבודות השירות במרכז הירושלמי לרכיבה טיפולית, כמפורט בחוות-הדעת מיום 25.11.15 של הממונה על עבודות השירות. הוא יחל לבצע את עבודות השירות ביום 24.2.16, ובמועד זה יתייצב בשעה 09:30 במשרדי הממונה על עבודות השירות בבאר-שבע, לצורך קליטה והצבה.

נאשם 2 ירצה את עבודות השירות במינהל הקהילתי רמות אלון, כמפורט בחוות-הדעת מיום 29.11.15 של הממונה על עבודות השירות. הוא יחל לבצע את עבודות השירות ביום 30.3.16, ובמועד זה יתייצב בשעה עמוד 5

09:30 במשרדי הממונה על עבודות השירות בבאר-שבע, לצורך קליטה והצבה.

הפרקליטות תדווח למתלונן על פסיקת הפיצויים, ותמציא לו עותק מגזר-הדין.

מזכירות בית-המשפט תמציא עותק מגזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ח כסלו תשע"ו, 30.11.15, במעמד ב"כ המאשימה, עו"ד דראושה (גם בשם עו"ד עואודה), הנאשמים ומתורגמן בית-המשפט לשפה הערבית.

יורם נועם, שופט